

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TÂY NGUYÊN
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 4/2023 đến tháng 6/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 02 tháng qua

Trong tháng 2/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 64 - 74%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 284 – 462°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 87 - 91mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 0 - 27mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 23 - 30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 14 - 20°C; nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa phân bố không đồng đều, thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5-10mm.

Trong tháng 3/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 65 - 68%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 309 - 495°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 93 - 95mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 0.1 - 71mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-32 °C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 13-20 °C; nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa phân bố không đồng đều, thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5-10mm.

Trong tháng 2, khu vực Tây Nguyên ít mưa, ngày nắng, đêm và sáng sớm trời se lạnh, có sương mù. Gió mùa Đông Bắc ảnh hưởng đến khu vực phía Đông và Đông bắc tỉnh Kon Tum từ ngày 24-26/2, nhiệt độ thấp nhất đạt từ 9 - 12°C; gió Đông Bắc mạnh cấp 3, cấp 4, có lúc giật cấp 5. Tháng 3, từ ngày 21 –

24/3 Kon Tum bị ảnh hưởng bởi nắng nóng, nhiệt độ cao nhất từ 34-36°C. Từ ngày 24-25/3 gió mùa Đông Bắc ảnh hưởng đến phía Đông và Đông Bắc tỉnh KonTum, đêm và sáng có sương mù, trời rét, có mưa nhỏ vài nơi; nhiệt độ thấp nhất đạt từ 9 - 12°C; gió Đông Bắc mạnh cấp 3, cấp 4, có lúc giật cấp 5. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 2/2023	Tháng 3/2023
Độ ẩm không khí (%)	64 - 74	65 - 68
Nhiệt độ tối cao (°C)	23 - 30	26 - 32
Nhiệt độ tối thấp (°C)	14 - 20	13 - 20
Tích ôn hữu hiệu (°C)	284 - 462	309 - 495
Mưa hữu hiệu (mm)	0 - 27	0.1 - 71
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	87 - 91	93 - 95

Cây ăn quả thời kỳ này đang trong giai đoạn ra hoa, đậu quả. Do thời tiết nắng nóng và lượng mưa không tháng kể, có tuần không mưa, lượng mưa hữu hiệu thấp khiến cho cho cây ăn quả có mùi bị thiếu nước, thụ phấn kém. Sâu vẽ bùa, bệnh loét, bệnh chảy gôm, bệnh muội đen là một số đối tượng gây hại chính trên cây ăn quả có mùi trong thời kỳ này.

Cây Hồ Tiêu đang trong thời kỳ thu hoạch, thời tiết tuần qua khô ráo đã tạo điều kiện thuận lợi cho người dân thu hoạch và phơi khô hạt tiêu. Đồng thời, do ảnh hưởng của nắng nóng, tổng lượng mưa tương đối thấp, hầu như không mưa đã điều kiện thuận lợi cho một số sâu bệnh sinh trưởng gây hại đến một số loại rau như: sâu tơ, bọ nhảy, nhện đỏ, bọ phấn trắng....Cây cà phê ở khu vực Tây Nguyên đang trong giai đoạn ra hoa - đậu quả, điều kiện thời tiết mưa ít đã gây ảnh hưởng tới giai đoạn sinh trưởng và phát triển của cây cà phê trong toàn khu vực.

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 24-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 19-25°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 4 dao động trong khoảng 432 - 582°C; trong tháng 5 dao động trong khoảng 405 - 584°C; trong tháng 6 dao động trong khoảng 369 - 582°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 4 dao động trong khoảng 22 - 85mm; trong tháng 5 dao động trong khoảng 103 - 107mm, trong tháng 6 dao động trong khoảng 101 - 106mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 75-93%; Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-102mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng tháng 4 không đảm bảo (thiếu hụt trong khoảng 18 - 79% so với nhu cầu); sang tháng 5, 6 mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo, có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Khu vực Tây Nguyên nhiệt độ trung bình tháng 4 phổ biến ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ (cao hơn khoảng 5%). Trong tháng 4, khu vực Tây Nguyên chủ yếu chiều tối và đêm có mưa rào và dông vài nơi; ngày nắng, có nơi nắng nóng. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 26,0 – 27,0°C, lượng mưa dao động từ 60 – 100mm cho cả thời kỳ. Tháng 5/2023, khu vực Tây Nguyên nhiệt độ trung bình phổ biến ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5 -15%. Gió mùa Tây Nam có xu hướng bắt đầu hoạt động từ khoảng giữa tháng 5, mưa có xu hướng gia tăng trên khu vực. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 26,5 – 27,5°C, lượng mưa dao động từ 120 – 220mm cho cả thời kỳ. Sang tháng 6/2013, Nhiệt độ trung bình Khu vực Tây Nguyên phổ biến ở mức cao hơn từ 0,5 – 1,0°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5 -20%. Trong tháng 6 xuất hiện nhiều ngày mưa rào và dông, tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông,

lốc, sét, mưa đá. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5 – 25,5°C, lượng mưa dao động từ 190 – 290mm cho cả thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023	Tháng 6/2023
Độ ẩm không khí (%)	75 - 81	79 - 88	77 - 93
Nhiệt độ tối cao (°C)	28 - 34	26 - 33	24 - 32
Nhiệt độ tối thấp (°C)	19 - 24	20 - 24	19 - 25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	432 - 582	405 - 584	369 - 582
Mưa hữu hiệu (mm)	22 - 85	103 - 107	101 - 106
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	97 - 101	98 - 102	96 - 101
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-79 ÷ -18%	2%	2%

Giai đoạn tới, Cây cà phê chủ yếu trong giai đoạn quả non - nuôi quả. Thời kỳ này cần cung cấp đầy đủ dinh dưỡng và điều tiết ánh sáng cho phù hợp để cây nuôi quả, hạn chế tình trạng rụng quả non. Trong tháng 4, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trong khu vực vẫn chưa được bảo đảm (thiếu hụt 18 - 79% so với nhu cầu), cần lưu ý, chủ động nguồn nước, tưới nước đầy đủ cho cây sinh trưởng và phát triển. Tháng 5, cuối tháng khu vực có mưa chuyển mùa thời điểm này các loại dịch hại đặc biệt là nấm bệnh tấn công mạnh trên cây cà phê. Vì vậy, việc chăm sóc cà phê vào đầu mùa mưa hết sức quan trọng, nhằm hạn chế tối đa rụng quả cà phê, giúp cây cà phê nhanh chóng phục hồi và nuôi dưỡng quả non tốt. Sang tháng 6, khu vực Tây Nguyên bắt đầu vào mùa mưa, do đó cần khơi thông mương rãnh kịp thời thoát nước khi có mưa to, tuyệt đối không để nước đọng dưới gốc mở đường cho nấm khuẩn phát sinh gây hại. Thời kỳ này, Người dân cần chú ý bổ sung phân bón đầy đủ, lưu ý bón theo nguyên tắc 5 đúng: Đúng loại phân, đúng liều lượng, đúng tỷ lệ, đúng thời điểm và đúng phương pháp, đồng thời triển khai các biện pháp phòng trừ sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại trên cây cà phê như: bệnh nấm hồng, bệnh gỉ sắt, rệp, mọt đục quả...

Đầu thời kỳ (chủ yếu vào tháng 4, nửa đầu tháng 5) cây Tiêu trong giai đoạn chăm sóc sau thu hoạch, cuối thời kỳ (cuối tháng 5 và tháng 6) cây Tiêu ở giai đoạn phân hóa mầm hoa- ra hoa- quả non. Thời kỳ chăm sóc sau thu hoạch

này cần thực hiện hãm nước 30-45 ngày để tạo điều kiện thuận lợi cho tiêu phân hóa mầm hoa, đồng thời tiến hành rửa cây tiêu diệt mầm bệnh, làm sạch chồi, cắt bỏ tiêu lươn và những cành quả nằm sát mặt đất tạo thông thoáng trong vườn, bổ sung dinh dưỡng giúp tái sinh lông hút, rễ tơ, tăng khả năng sinh trưởng của cây. Đối với những vườn tiêu bị suy yếu cần bổ sung đầy đủ chất dinh dưỡng đảm bảo cây tiêu sinh trưởng và phát triển khỏe mạnh, giúp hoa ra đồng loạt. Đồng thời, người dân cần theo dõi bệnh tuyến trùng, bệnh chết nhanh, chết chậm có khả năng phát sinh gây hại cho tiêu trong tháng tới. Bón phân cân đối, sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật sinh học và thuốc bảo vệ thực vật ít độc hại để phòng trừ sâu bệnh. Thời kỳ nửa cuối tháng 5 và tháng 6 (Tiêu ở giai đoạn phân hóa mầm hoa, ra hoa, quả non), thời kỳ này tiêu rất nhạy cảm với nấm bệnh gây hại, nước và chất dinh dưỡng ảnh hưởng rất lớn đến năng suất và chất lượng của hạt tiêu. Bệnh chết nhanh, rệp sáp, bệnh tuyến trùng, bệnh chết chậm...có khả năng gia tăng gây hại trong tháng tới, cần thường xuyên theo dõi nấm bệnh để kịp thời phòng trừ, đồng thời, bổ sung cân đối, đầy đủ chất dinh dưỡng, giúp tiêu tăng cường sức đề kháng, hạn chế nguy cơ nhiễm bệnh lây lan trên diện rộng.

Tin phát ngày: 15/4/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/7/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng